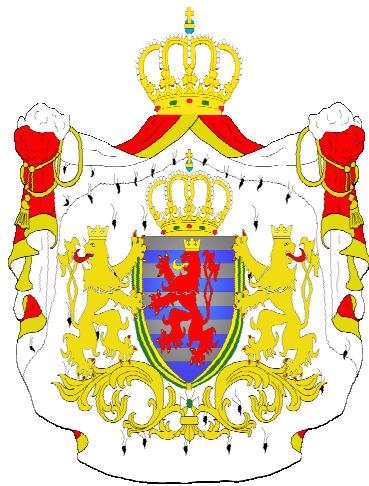

ANALIZA RYNKU TURYSTYCZNEGO LUKSEMBURGA

Piotr Skrzyński

IV Gr. HOT/W

NR. INDEKSU 33337

Spis treści:

Wstęp.....	2
ROZDZIAŁ I Wprowadzenie.....	
1.1 Informacje ogólne.....	5
1.2 Warunki rozwoju turystyki.....	8
ROZDZIAŁ II Rynek recepcji turystycznej	
Luksemburga na tle Unii Europejskiej i świata.....	12
ROZDZIAŁ III Rynek emisji turystycznej	
Luksemburga na tle Unii Europejskiej i świata.....	20
ROZDZIAŁ IV Znaczenie rynku turystycznego	
Luksemburga dla Polski.....	23
Podsumowanie.....	28

Spis fotografii, map, tabel, wykresów

WSTĘP

Tematem poniższej pracy jest rynek oraz ruch turystyczny odbywający się w Księstwie Luksemburga na tle Unii Europejskiej oraz krajów Beneluksu. Problematyka pracy obejmuje także rozwój turystyki w omawianym państwie przy uwzględnieniu walorów przyrodniczych jak i poza przyrodniczych oraz ukazując Luksemburg jako kraj recepcyjny i emisyjny turystów. W opracowaniu uwzględnione również zostały powiązania polityczne i gospodarcze pomiędzy charakteryzowanym Księstwem, a Polską.

Powyższy temat został przeze mnie wybrany, gdyż Wielkie Księstwo Luksemburga jest państwem, które pod względem atrakcyjności turystycznej stanowi mało znany obszar dla większości mieszkańców Polski. Interesujący jest także udział tego kraju w ruchu turystycznym międzynarodowym i europejskim oraz struktura turystów emisyjnych i recepcyjnych pod względem najczęściej odwiedzanych regionów. W pracy tej chciałem również przedstawić główne cele turystyki wyjazdowej obywateli Luksemburga jak i przyjazdowej podróżnych z zagranicy. To niewielkie państwo odznacza się dużym bogactwem mieszkańców oraz jest znaczącym członkiem Unii Europejskiej pod względem politycznym.

Praca została podzielona na cztery główne rozdziały takie jak: Wprowadzenie – które zostało podzielone na podrozdziały Informacje ogólne (położenie geograficzne, ustrój polityczny, charakterystyka demograficzna, infrastruktura komunikacyjna itp.) oraz Warunki rozwoju turystyki; Rynek recepcji turystycznej Luksemburga na tle Unii Europejskiej i świata, Rynek emisji turystycznej Luksemburga na tle Unii Europejskiej i świata, Znaczenie rynku turystycznego Luksemburga dla Polski. W opracowaniu znajduje się również wstęp oraz podsumowanie, w którym zawarto główne wnioski.

Główne źródła informacji wykorzystane przy opracowywaniu tematu to Rocznik statystyki międzynarodowej 2006 – dane dotyczące wpływów i wydatków związanych z turystyką zagraniczną w Luksemburgu, Zagraniczna turystyka przyjazdowa do Polski w 2007 roku wydana przez Instytut Turystyki, Turystyka w 2007 roku wydana przez GUS. Pozycje te pozwoliły uzyskać dane statystyczne dotyczące omawianego tematu. Publikacje wykorzystane do opracowania poniższej pracy w aspekcie merytorycznym to Geografia ekonomiczna Unii Europejskiej pod redakcją Fierli; Europa. Geografia turystyczna świata, Z. Kruczka i S. Sochy. Dodatkowe źródła informacji na temat ruchu turystycznego w Polsce, Unii Europejskiej oraz Luksemburgu to pozycje opublikowane na stronach internetowych Instytutu Turystyki, Głównego Urzędu Statystycznego, UNWTO i INTUR – u.

W rozdziale wprowadzającym podstawowymi opracowaniami stanowiącymi szkielet pracy były: Historia małych krajów Europy : Andora, Liechtenstein, Luksemburg, Malta, Monako, San Marino, (pod red.) Józefa Łaptosa; aut.: Andrzej Maciej Brzeziński, oraz Luksemburg, Józefa Łaptosa.

ROZDZIAŁ I

Wprowadzenie

1.1 Informacje ogólne

Wielkie Księstwo Luksemburga jest państwem położonym w Europie Zachodniej, graniczy z takimi państwami jak: Francja od południa, Niemcami od wschodu i Belgią od zachodu i północy. Nie ma dostępu do morza. Pod względem fizyczno geograficznym znajduje się w obrębie dwóch krain: Ardenów Belgijskich od północy i Wyżyny Lotaryńskiej, stanowiącej od południa przedłużenie Basenu Paryskiego. Luksemburg obejmuje części dorzeczy rzek Sure i Alzette. Część północna kraju zwana Ösling, zajmująca 1/3 powierzchni kraju, jest równiną przecinaną rzekami. Pozostałą część, Gutland, tworzą pagórkowate wyżyny pokryte żyznymi glebami.

Mapa 1. Mapa Luksemburga

Źródło: www.encyklopedia.interia.pl

Luksemburg leży w strefie klimatu umiarkowanego, chłodnego z dużą ilością opadów. Średnia temperatura lata kształtuje się około 15 0C, zimy -1,7 0C.

Stolicą omawianego kraju jest Luksemburg. W państwie tym językami urzędowymi są luksemburski, niemiecki oraz francuski. Luksemburg jest monarchią konstytucyjną. Głową państwa jest Wielki Książę Henryk. Państwo to jest również krajem członkowskim Unii Europejskiej, NATO, Rady Europy, ONZ, Europejskiego Banku Współpracy i

Rozwoju, OBWE i Unii Zachodnio Europejskiej. Luksemburg należy do najmniejszych państw na świecie (dł. granic wynosi zaledwie 359 km, a powierzchnia całkowita 2 586 km²), jest jednak jednym z najbogatszych państw Unii Europejskiej. Obowiązującą walutą jest euro.

Surowce naturalne to węgiel, ruda żelaza (wyczerpana w latach 80.), główne uprawy to pszenica, tytoń, chmiel i winorośl.

Jeżeli chodzi o wskaźniki ekonomiczne to PKB w 2002 roku wyniosło w Luksemburgu 23 140 mld euro, PKB na osobę 46800 euro. Stopa wzrostu w ostatnim dziesięcioleciu w granicach 2,5 – 3,7 %. Jeśli chodzi o inflację to nie przekracza ona 1 % (Łaptos, 2005).

Luksemburg dzieli się na trzy dystrykty: Diekirch, Grevenmacher, Luksemburg te natomiast na 12 kantonów: Clervaux, Diekirch, Redange, Vianden, Wiltz, Echternach, Grevenmacher, Remich, Capellen, Esch-sur-Alzette, Luksemburg, Mersch oraz 118 gmin.

Mapa 2. Mapa Luksemburga

Źródło: www.wikipedia.pl

Liczba ludności Luksemburga wynosi 476,2 tys. mieszkańców . Luksemburczycy w kraju stanowią 73%, pozostałą część stanowią: Portugalczycy (6%), Włosi (5%), Francuzi (3,4%), Belgowie, Niemcy. 95% społeczeństwa jest wyznania rzymskokatolickiego. Średnia gęstość zaludnienia to 151 mieszkańców na km². W miastach mieszka 86% ludności (2007). Głównie miasta (poza stolicą): Esch-sur-Alzette, Differdange. W usługach pracuje ok. 67% ludności zawodowo czynnej, w przemyśle i

budownictwie — 29%, pozostała część w — rolnictwie. Poziom bezrobocia jest niski 1,6% (2007) — jeden z najniższych w Europie.

Stabilna, wysoko dochodowa gospodarka Luksemburga, korzystająca z bliskości francuskich, belgijskich i niemieckich rynków zbytu, wyróżnia się stałym wzrostem gospodarczym, niską inflacją i niewielkim bezrobociem. Przemysł, kiedyś zdominowany przez produkcję stali, staje się znacznie bardziej zróżnicowany, rozwija się zwłaszcza przemysł chemiczny. Rozwój sektora finansowego, dostarczającego obecnie około 28% PKB, z nawiązką pokrywa straty wywołane zmniejszeniem produkcji stali. Większość banków należy do obcych właścicieli i ma rozbudowane powiązania z zagranicą. Rolnictwo opiera się na niewielkich gospodarstwach rodzinnych. Gospodarka jest uzależniona od pracowników z innych krajów; także dojeżdżających codziennie przez granicę, stanowią oni około 60% siły roboczej. Chociaż Luksemburg, podobnie jak wszystkie kraje UE, ucierpiał w wyniku ogólnoswiatowego zahamowania gospodarczego na początku bieżącej dekady, nadal cieszy się wyjątkowo wysokim poziomem życia – pod względem wysokości dochodu na mieszkańca zajmuje drugie miejsce w świecie po Katarze. Po dwóch latach wysokiego wzrostu gospodarczego w 2006 i 2007 roku, w 2008 roku przyszło zahamowanie gospodarki wskutek niepewności na międzynarodowych rynkach finansowych, nadal jednak wzrost gospodarczy przekracza średnią europejską.

Tab. 1. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne dla Luksemburga w latach 2005- 2009 (szacunkowe)

	2005	2006	2007	2008 szacunek	2009 prognoza
Ludność (w tys.)	455,0	459,5*	476,2	-	-
PKB (w mld €)	30,3	31,499*	32,0	32,6	-
PKB (dynamika w %)	3,0	5,1*	5,2	2,4	-0,5
PKB na 1 mieszkańca (w tys. €)	64,2	66,7*	67,3	75,0	-
Budżet – saldo (w mln €)	-551	-567*			
Deficyt budżetowy (% PKB)	2,3	-1,9*	-1,6	0,6	1,5
Dług publiczny (% PKB)	6,8	6,2			
Inflacja (w %) zharmonizowana Eurostat	3,0	3,0*	2,7	3,4 4,5	1,9
Bezrobocie (w %)	4,52	4,4*	4,4	4,5	6,5
Eksport (w mln €)	10.170,4	10.370,0	55,9	5,3%	-0,5%
Import (w mln €)	14.138,2	15.230,2	47,8	-0,7%	1,4
Inwestycje WKL za granicą (mld EUR wg. UNCTAD)	b.d.	b.d.	b.d.	-	-
Bezp. inwest. zagr. w Luksemb. (mld EUR)	b.d.	b.d.	b.d.	-	-

Źródło: WE, OECD. Ambasada RP Luksemburg
*) przewidywania wg STATEC

1.2 Warunki rozwoju turystyki

Geologiczne ukształtowanie terytorium Luksemburga leżące u podstawy różnorodności regionów geograficznych i krajobrazów czyni ten kraj interesujący pod względem turystycznym. Burzliwa przeszłość wzbogaciła go o zabytki, a skupienie przemysłu w jednej części kraju pozwoliło na zachowanie rozległych terenów, na których przyroda nie utraciła nic ze swego pierwotnego piękna. Liczne lasy poprzecinane siecią tras turystycznych, umiarkowana gęstość zaludnienia oraz możliwość uprawiania różnorodnych sportów: żeglarstwa, narciarstwa, pływania, gry w golfa, tenisa itp., oraz solidna baza w postaci około 400 hoteli z ponad 8000 łóżek, oraz ponad 2500 restauracji, nie licząc kempingów, schronisk młodzieżowych, wszystko to stanowi, że turystyka stała się ważną częścią gospodarki. 560 km tras rowerowych, 5000 km szlaków turystycznych w rejonach górskich, trzy duże jeziora – są to interesujące dane jak na tak mały kraj.

Warto wspomnieć że od 30 lat w stolicy działa specjalne konsorcjum, którego kapitał stanowią subwencje firm prywatnych miasta i państwa. Owa spółka, czy raczej stowarzyszenie noszące nazwę Vieux Luxembourg, zajmuje się przywracaniem blasku starej stolicy. Dzięki temu oryginalnemu pomysłowi, nie mającego odpowiednika w innych krajach, zdołano już odbudować cały zespół architektoniczny z XVII i XVIII wieku.

Luksemburg pod względem bogactwa zabytków ma się czym pochwalić, przede wszystkim stolica tego małego państewka jest bardzo ciekawym miejscem do odwiedzenia przez turystów. Warto zobaczyć starą część miasta wraz z fortyfikacjami, która wpisana została na listę UNESCO. Prócz starówki znajdują się tu między innymi takie zabytki jak: instytucje kulturalne (Biblioteka Narodowa, Filmoteka Miejska, Teatr Kapucynów i in.), ważne pomniki (pomnik w.ks. Charlotty, konny pomnik Wilhelma II i in.), muzea i kolekcje publiczne (Narodowe Muzeum Historii i Sztuki, Muzeum Historii Miasta i in.).

Fot.1. Centrum Luksemburgu

Źródło: <http://www.globtroter.pl/zdjecia/32160,luksemburg,-,luksemburg,centrum,w,deszczu.html>

Oprócz stolicy godnym uwagi miastem jest Echternach położone we wschodniej granicy państwa przy granicy z Niemcami. Miasto to liczy zaledwie 4 tysiące mieszkańców i stanowi główne centrum pielgrzymkowe kraju. Stało się to za sprawą znajdującego się tutaj opactwa założonego w VIII wieku przez Świętego Willibrorda, który wslawił się dzięki zdolności uzdrawiania chorych na epilepsję. W czerwcu i lipcu cyklicznie odbywają się koncerty Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Klasycznej, które co roku przyciągają duże grupy turystów.

Fot.2. Bazylika św. Willibrorda

Źródło: <http://www.leonardfrank.com/Worldheritage/Echternach2.jpg>

Do atrakcji turystycznych Luksemburga należą między innymi różnego rodzaju święta i obchody. Do jednego z dziwniejszych obyczajów należy organizowana co roku we wtorek po Zielonych Świątkach procesja w Echternach i gromadzi ponad 10 000 pielgrzymów. Odbyna się ku czci założyciela opactwa św. Willibroda jest jedyną tego rodzaju na świecie, ponieważ jej uczestnicy poruszają się w tanecznych podskokach (geneza średniowieczna).

W samej stolicy zachowało się święto ludowe Emaus obchodzone w poniedziałek wielkanocny w czasie, którego zakochani ofiarowują sobie ceramiczne wyroby z gliny. Pod koniec sierpnia w Luksemburgu jest organizowany wielki kiermasz, którego początki sięgają 1340 roku.

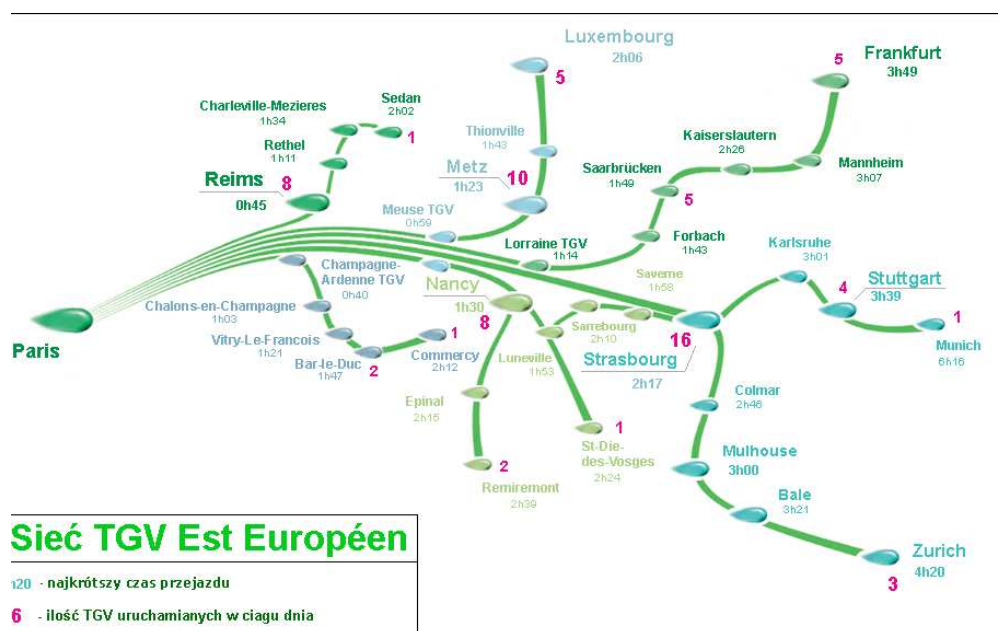
W kraju winnic nadreńskich nie może zabraknąć święta wina. Obchodzone jest ono w Schwebsange i w Grevenmacher. Najśłynniejszym winem pochodzącym z omawianego kraju jest Elbling.

Pod względem komunikacyjnym Luksemburg ma bardzo dobre położenie. Można tu dotrzeć między innymi drogą lotniczą z Londynu, Paryża, Frankfurtu, Amsterdamu i Zurychu. Z Paryża i Brukseli kursują pociągi. Obywatele polscy korzystają z prawa do swobodnego przepływu osób w ramach Unii Europejskiej/ Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Dokumentem podróży uprawniającym do bezwizowego wjazdu i pobytu (niezależnie od jego celu) na terytorium Wielkiego Księstwa Luksemburga do 90 dni jest paszport bądź dowód osobisty (nowego wzoru).

Mapa 3. Połączenia kolejowe sieci LGV na obszarze północno zachodniej Europy.

Źródło: <http://images.google.pl>

Mapa 4. Mapka czasu połączeń i ich ilości w obrębie poszczególnych stacji kolejowych TGV
 Źródło: <http://images.google.pl>

ROZDZIAŁ II

Rynek recepcji turystycznej Luksemburga na tle Unii

Europejskiej i świata

Kraje Unii Europejskiej należą do jednych z najbardziej atrakcyjnych regionów turystycznych świata o tej atrakcyjności świadczą walory antropogeniczne i naturalne oraz bardzo dobrze rozwinięta infrastruktura turystyczna. W 2003 r. udział krajów Unii Europejskiej w europejskim ruchu turystycznym wyniósł 84%, a w światowym 48% (Fierla, 2007).

Natężenie ruchu turystycznego w poszczególnych krajach jest bardzo zróżnicowane. Wpływają na to takie czynniki jak: atrakcyjność walorów turystycznych, położenie geograficzne, rozwój infrastruktury turystycznej (głównie bazy noclegowej i komunikacyjnej), imprezy międzynarodowe (targi, igrzyska olimpijskie), uwarunkowania historyczne, nastawienie miejscowej ludności do turystów zagranicznych. Kraje, które notują największą liczbę zagranicznych podróżnych, to leżące w basenie Morza Śródziemnego, trzy potęgi turystyki wypoczynkowej: Francja(23%), Hiszpania (16%), Włochy (12%). Na państwa te przypada ok. 50% przyjazdów UE.

Tab. 2. Kraje UE przyjmujące najwięcej turystów zagranicznych (liczba przyjazdów w mln.) w latach 1995, 2000, 2005- 2007

		źródła danych	1995	2000	2005	2006	2007	zmiana % 07/06
	Świat ogółem		536,0	683,0	803,0	847,0	903,0	6,6
1	Francja	TF	60,0	77,2	75,9	78,9	81,9	3,8
2	Hiszpania	TF	34,9	47,9	55,9	58,2	59,2	1,7
3	Włochy	TF	31,1	41,2	36,5	41,1	43,7	6,3

źródło: Światowa Organizacja Turystyki (UNWTO)

Luksemburg jest krajem, w którym o atrakcyjności turystycznej świadczą przede wszystkim zabytki oraz dobrze rozwinięta infrastruktura noclegowa i transportowa. Luksemburg ma niewielkie znaczenie dla międzynarodowego ruchu turystycznego, który plasuje się tu poniżej 1%. Na stosunkowo małe zainteresowanie tym państwem ze strony turystów wpływa peryferyjne położenie względem największych krajów emisyjnych a także niewielka powierzchnia państwa, która warunkuje nieznaczną ilość atrakcji turystycznych. W różnych krajach występuje odmienna metodologia badania ruchu turystycznego powodująca,

że w rzeczywistości liczba turystów zagranicznych przybywających do krajów Unii Europejskiej i z poza jej granic jest różna. Jeśli chodzi o tendencje zmian przyjazdów turystów zagranicznych do Luksemburga, to jest ona nieustabilizowana. Dla lat 2005- 2006 zauważalny był spadek ilości podróży - 0,5 % , natomiast już w roku 2006-2007 tendencja ta uległa zmianie na korzystny 1 %.

Tab. 3. Przyjazdy turystów zagranicznych do krajów europejskich w latach 2006- 2007 i zmiany %

Kraj/region	Przyjazdy (w tys.)			Zmiany (%)		Oszacowania zmian* (%)	
	źródła danych	2006	2007	06/05	07/06	źródła danych	08/07
Zachodnia Europa				149,613	154,895		4,9

Zachodnia Europa		149,613	154,895	4,9	3,5		1,2
Austria	TCE	20,269	20,766	1,6	2,5	TCE	5,8
Belgia	TCE	6,995	7,045	3,7	0,7	TCE	2,6
Francja	TF	78,900	81,900	3,9	3,8	THS	-0,6
Niemcy	TCE	23,572	24,425	9,6	3,6	TCE	3,3
Liechtenstein	THS	0,055	0,058	10,2	6,2	THS	2,3
Luksemburg	TCE	0,908	0,917	-0,5	1,0	THS	-2,9
Holandia	TCE	10,739	11,008	7,3	2,5	TCE	-5,5
Szwajcaria	THS	7,863	8,448	8,8	7,4	THS	4,0

źródło: Światowa Organizacja Turystyki (UNWTO)

W Luksemburgu dominuje turystyka o charakterze krajoznawczym. Międzynarodowym centrum krajoznawczym jest stolica kraju – Luksemburg. Obszar ten odwiedzają liczni turyści zagraniczni zwłaszcza obywatele Niemiec. Znaczny ruch turystyczny koncentruje się także w Ardenach. Stanowią one popularny rejon wypoczynkowy dla mieszkańców Luksemburga i sąsiedniej Belgii. Luksemburg odwiedza średnio 810 tys. turystów rocznie (Kruczek, Socha, 2003). Największą grupę odwiedzających stanowią Belgowie, Holendrzy, Amerykanie, Francuzi oraz turyści z Niemiec. Ponad 50% ogółu turystów przyjeżdża do Luksemburga w okresie sezonu letniego.

W krajach Unii Europejskiej o natężeniu ruchu turystycznego decydują Europejczycy i Amerykanie. Około 90% przyjazdów turystów zagranicznych pochodzi z Europy, a 6% z Ameryki.

W Unijnej strukturze geograficznej międzynarodowego ruchu turystycznego dominuje ruch wewnątrz regionalny (między krajami członkowskimi), taka sytuacja odznacza się również w omawianym państwie. Wynika to z kilku przyczyn:

- turyści często odwiedzają sąsiednie kraje

- chętnie są odwiedzane kraje bliskie w sensie kulturowym i językowym
- w turystyce przeważają podróże na małe odległości
- każdy większy przepływ w danym kierunku wywołuje przepływ przeciw bieżny.

Swobodnemu przepływowi obywateli między państwami Unii sprzyjają też ułatwienia graniczne w międzynarodowym ruchu turystycznym. Następuje liberalizacja formalności granicznych: łagodzenie przepisów paszportowych, celnych, wizowych stopniowe znoszenie kontroli na granicach wewnętrznych państw członkowskich oraz wprowadzenie wspólnej waluty. W przyjazdach do krajów Unii dominuje napływ z państw sąsiednich. Luksemburg należy głównie do obszarów emisyjnych. Mieszkańcy omawianego kraju stanowią 11% wszystkich turystów przybywających do Francji (Fierla 2007).

Ruch turystyczny międzykontynentalny ma w krajach Unii małe znaczenie. Z poza Europy pochodzi około 10% turystów zagranicznych. Największe znaczenie mają przyjazdy obywateli Stanów Zjednoczonych (silne więzi społeczne ze Starym kontynentem) oraz Japonii (zamożne społeczeństwo).

Uczestnicy międzynarodowego ruchu turystycznego odbywają podróże poza miejsce stałego zamieszkania w różnych celach. Głównym celem turystów do państw Unii jest wypoczynek, rekreacja i wakacje oraz jak to jest w przypadku Luksemburgu podróże biznesowe, zawodowe i służbowe, a także jest to kraj tranzytowy.

Turyści przyjeżdżający do krajów Unii korzystają z różnych środków transportu. Wybór środka komunikacji przez turystów zależy od uzyskiwanych dochodów, wolnego czasu, odległości, celu wizyty, dostępności komunikacyjnej i położenia kraju. Dominującym środkiem transportu jest samochód oraz samolot.

Omawiany kraj posiada jeden port lotniczy- *Port lotniczy Luksemburg* – jest to międzynarodowy port położony 6 km na wschód od centrum Luksemburga. W 2006 obsłużył 1 605 540 pasażerów (www.aeroport.public.lu).

Linie lotnicze i połączenia, które obsługuje port:

- Austrian Airlines
- Austrian Arrows (Strasburg, Wiedeń)
- British Airways (Londyn-Gatwick)
- Hamburg International (Fuerteventura)
- Iceland Express (Reykjavík)
- KLM

✓ KLM Cityhopper (Amsterdam)

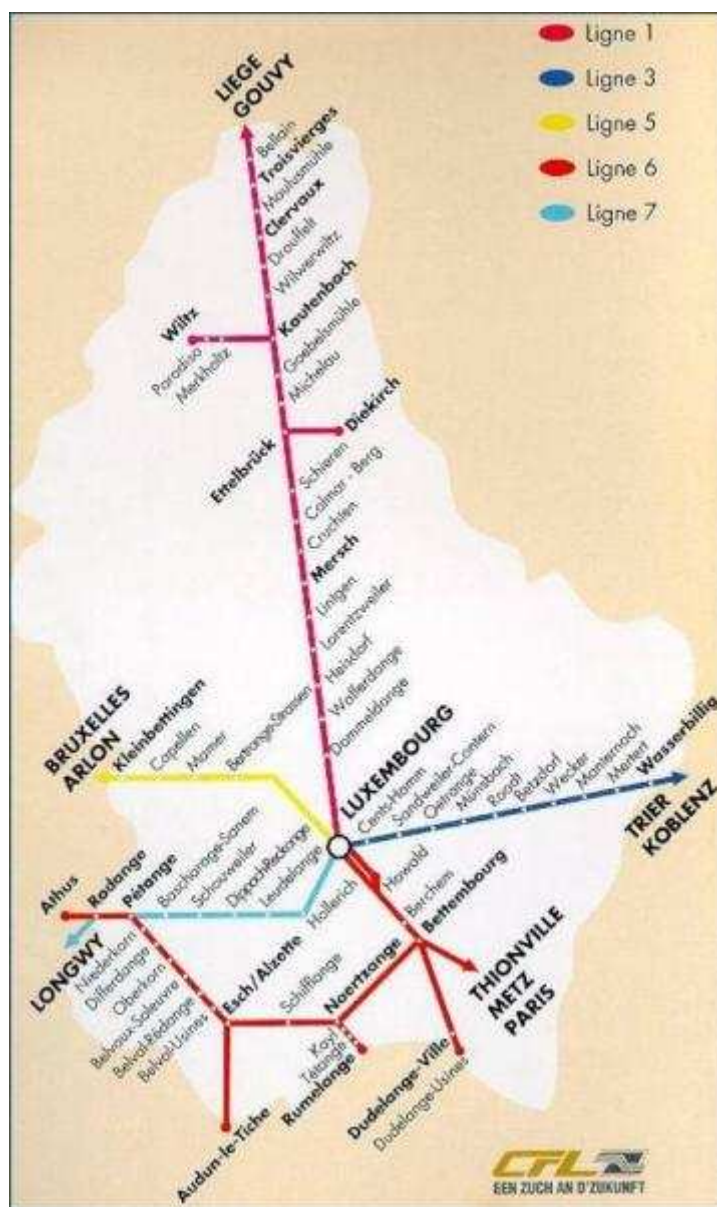
- Luxair (Barcelona, Bastia, Berlin-Tegel, Burgas, Korfu, Dżerba, Dublin, Dubrownik, Frankfurt, Fuerteventura, Genewa, Ibiza, Heraklion, Lizbona, Londyn-City, Londyn-Heathrow, Madryt, Malaga, Malta, Marrakesz, Mediolan-Malpensa, Monastyr, Monachium, Neapol, Nicea, Kos, Paryż-Charles de Gaulle, Porto, Praga, Rzym-Fiumicino, Wiedeń)
- Scandinavian Airlines System
- Cimber Air (Kopenhaga)
- Skyways Express (Sztokholm-Arlanda)
- Swiss International Air Lines

✓ Swiss European Air Lines (Zurych)

- Transaero (Moskwa-Domodedovo)
- Tunisair (Tunis)
- TAP Portugal (Lizbona, Porto)
- VLM Airlines (Londyn-City, Manchester).

W obrębie transportu w Luksemburgu bardzo istotna jest kolej- Koleje Luksemburga CFL (Chemins de Fer Luxembourgeois), która stanowi nieodzowny element sieci komunikacyjnej na terenie omawianego kraju jak i poza nim. Dziś sieć kolei CFL liczy ok. 275 km, która prawie całkowicie jest zelektryfikowana. W Luksemburgu jest 60 stacji lub przystanków kolejowych. Pociągi kursują zwykle w równych taktach, na głównych liniach co 30 minut a na lokalnych co godzinę. W godzinach szczytu takt jest zagęszczany dodatkowymi pociągami. Luksemburg leży na przecięciu głównych linii kolejowych o znaczeniu międzynarodowym. Najważniejsza to linia łącząca Włochy z Francją. Ponadto pociągi transgraniczne łączą stolicę księstwa z Brukselą co godzinę (przez Arlon i Namur), oraz z niemieckim Trewirem (Trier) co dwie godziny. Pociągi do Francji, z racji nieregularności rozkładu kolei francuskich, nie jeżdżą w takcie, jednak dość często można dojechać do Metz i Nancy. Od dnia 10 czerwca 2007 r. przez Luksemburg przejeżdżają francuskie pociągi dużych prędkości TGV. Luksemburg jest ważnym obszarem tranzytowym.

Sieć dobrych dróg samochodowych Księstwa liczy blisko 5 tys. km, w tym 115 km autostrad.

Mapa 5 Schemat sieci kolejowych CFL w Luksemburgu

Źródło: www.cfl.lu

Ruch turystyczny to nie tylko wyjazdy i przyjazdy turystów lecz także wymierne wpływy dla gospodarki. W 2002 roku kraje Unii osiągnęły 216,1 mld euro wpływów co stanowiło 84% dochodów całej Europy. Osiągnięte wpływy nie rozkładają się równomiernie. Na uzyskiwane dochody ma wpływ między innymi położenie danego państwa względem głównych rynków turystycznych, jego wielkość i charakter ruchu turystycznego.

Tab. 4. Wybrane kraje europejskie o największych wpływach z turystyki zagranicznej (w mld USD) w latach 1995, 2000, 2005- 2007 i zmiany %

Ranga	Kraj	Wpływy (w mld USD)					Zmiany (%)			
		1995	2000	2005	2006	2007	waluta	06/05	07/06	08/07*
1.	Hiszpania	25,4	30,0	48,0	51,1	57,8		5,6	3,6	5,0
2.	Francja	27,4	30,8	44,0	46,3	54,2		4,3	7,2	-0,6
3.	Włochy	28,7	27,5	35,4	38,1	42,7		6,7	2,5	3,2
4.	W. Brytania	20,5	21,9	30,7	33,7	37,6		8,5	2,7	-1,5
5.	Niemcy	18,0	18,7	29,2	32,8	36,0		11,4	0,6	1,8
6.	Austria	12,9	9,8	16,1	16,6	18,9		2,7	4,0	15,0
7.	Grecja	4,1	9,2	13,7	14,3	15,5		2,9	-0,3	2,8
8.	Holandia	6,6	7,2	10,5	11,3	13,4		7,3	8,4	6,0
9.	Szwecja	3,5	4,1	7,4	9,1	12,0		21,1	21,1	5,3
10.	Belgia	4,5	6,6	9,9	10,2	10,7		2,7	-4,5	-11,6
11.	Polska	6,6	5,7	6,3	7,2	10,6		10,7	30,9	-6,3
12.	Portugalia	4,8	5,2	7,7	8,4	10,1		7,6	10,8	7,0
13.	Czechy	2,9	3,0	4,7	5,5	6,6		11,7	7,7	9,3
14.	Dania	3,7	3,7	5,3	5,6	6,1		4,6	0,9	8,5
15.	Irlandia	2,3	2,6	4,8	5,3	6,1		10,2	3,9	1,8
16.	Węgry	3,0	3,8	4,1	4,2	4,7	€	2,0	2,3	10,4
17.	Luksemburg	1,7	1,8	3,6	3,6	4,0		-0,9	1,4	8,4

Źródło: Światowa Organizacja Turystyki (UNWTO)

Luksemburg na tle krajów europejskich plasuje się na dość wysokim poziomie pod względem wpływów z turystyki zagranicznej- w 2007 roku wyniosły one 4 mld USD. W rankingu światowym wskazane państwo znajduje się na 49 pozycji, co jest bardzo dobrym wynikiem biorąc pod uwagę jego atrakcyjność oraz wielkość, a także zmniejszającą się liczbę turystów odwiedzających Księstwo. Taka sytuacja może być wynikiem wielu czynników wewnętrznych, np. wzrostu cen usług turystyczno- noclegowo- gastronomicznych, które generują większe zyski przy jednoczesnym spadku zainteresowania Luksemburgiem przez podróżnych. Z drugiej natomiast strony mieszkańcy krajów ościennych mogą odwiedzać Księstwo w celach biznesowych, trwających jeden dzień (czyli bez noclegu- nie są rejestrowani w statystyce jako turyści), przy czym również pozostawiają tu swój kapitał- generuje to zyski z turystyki. Pod względem zmian w wpływach z turystyki zagranicznej w latach 2005- 2008 zauważalny jest wyraźny wzrost dochodów w omawianym kraju.

Tab. 5. Struktura turystycznej bazy zbiorowego zakwaterowania w krajach Unii Europejskiej w 2006 roku

Wyszczególnienie	Liczba obiektów			Struktura w %		Liczba miejsc noclegowych			Struktura w %	
	Ogółem	Obiekty hotelowe	Pozostałe obiekty	Obiekty hotelowe	Pozostałe obiekty	Ogółem	Obiekty hotelowe	Pozostałe obiekty	Obiekty hotelowe	Pozostałe obiekty
Austria	20 457	14 051	6 406	68,7	31,3	935,0	573,0	362,0	61,3	38,7
Belgia	3 485	1 955	1 530	56,1	43,9	368,0	124,0	244,0	33,7	66,3
Czechy	7 616	4 314	3 302	56,6	43,4	442,0	236,0	206,0	53,4	46,6
Cypr	894	753	141	84,2	15,8	93,0	89,0	4,0	95,7	4,3
Dania	1 076	473	603	44,0	56,0	392,0	71,0	321,0	18,1	81,9
Estonia	951	341	610	35,9	64,1	41,0	26,0	15,0	63,4	36,6
Finlandia	1 381	923	458	66,8	33,2	214,0	118,0	96,0	55,1	44,9
Francja	28 778	18 135	10 643	63,0	37,0	5 737,0	1 254,0	4 483,0	21,9	78,1
Grecja	9 444	9 111	333	96,5	3,5	787,0	693,0	94,0	88,1	11,9
Hiszpania	36 199	18 304	17 895	50,6	49,4	3 075,0	1 615,0	1 460,0	52,5	47,5
Irlandia	9 101	4 296	4 805	47,2	52,8	208,0	148,0	60,0	71,2	28,8
Litwa	515	338	177	65,6	34,4	32,0	22,0	10,0	68,8	31,3
Luksemburg	519	277	242	53,4	46,6	66,0	14,0	52,0	21,2	78,8
Łotwa	393	321	72	81,7	18,3	25,0	20,0	5,0	80,0	20,0
Malta	179	173	6	96,6	3,4	41,0	40,0	1,0	97,6	2,4
Niderlandy	7 154	3 099	4 055	43,3	56,7	1 187,0	192,0	995,0	16,2	83,8
Niemcy	54 797	36 201	18 596	66,1	33,9	3 329,0	1 631,0	1 698,0	49,0	51,0
Polska	6 694	2 301	4 393	34,4	65,6	575,0	178,0	397,0	31,0	69,0
Portugalia	2 324	2 028	296	87,3	12,7	455,0	264,0	191,0	58,0	42,0
Słowacja	2 043	922	1 121	45,1	54,9	145,0	58,0	87,0	40,0	60,0
Słowenia	707	358	349	50,6	49,4	66,0	31,0	35,0	47,0	53,0
Szwecja	4 008	1 888	2 120	47,1	52,9	758,0	201,0	557,0	26,5	73,5
Wielka Brytania	79 383	39 107	40 276	49,3	50,7	3 030,0	1 256,0	1 774,0	41,5	58,5
Węgry	3 056	2 032	1 024	66,5	33,5	316,0	159,0	157,0	50,3	49,7
Włochy	134 713	33 768	100 945	25,1	74,9	4 500,0	2 087,0	2 413,0	46,4	53,6

Źródło: www.stat.gov.pl

Na podstawie tabeli można zauważyć, że pomimo swojej wielkości Luksemburg dysponuje dosyć bogatą ofertą noclegową – 519 obiektów. Wyprzedza inne kraje europejskie takie jak Malta, Litwa czy Łotwę. W strukturze noclegowej tego kraju dominuje baza hotelowa – 53% z pośród ogólnej liczby miejsc zbiorowego zakwaterowania, wyprzedzając pozostałe obiekty takie jak campingi, hostele, apartamenty oraz schroniska młodzieżowe. Jednak na tle całej Unii struktura hotelowa tego kraju znajduje się na przedostatnim miejscu. Liczba miejsc noclegowych ogółem w tym kraju wynosi około 66tys.

Pod względem udzielania noclegów w Luksemburgu w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania w podziale na turystów zagranicznych i krajowych według danych za 2006 rok, aż 92% to turyści zagraniczni, pozostali to turyści krajowi. Niestety pod względem dynamiki zmian liczby udzielanych noclegów w latach 2001- 2006 zauważalny jest ogólny spadek, który jest wynikiem zmniejszenia się ilości turystów w Luksemburgu zarówno zagranicznych jak i krajowych.

Tab. 6. Udzielane noclegi turystom krajowym w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania Luksemburgu dla lat 2001- 2006 oraz zmiany %

Wyszczególnienie	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2002	2003	2004	2005	2006
							Zmiana w % rok poprzedni = 100				
Luksemburg	214	224	219	228	230	211	104,7	97,9	104,1	100,9	91,8

Źródło: www.stat.gov.pl

Tab. 7. Udzielane noclegi turystom zagranicznym w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania Luksemburgu dla lat 2001- 2006 oraz zmiany %

Wyszczególnienie	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2002	2003	2004	2005	2006
							Zmiana w % rok poprzedni = 100				
Luksemburg	2 357	2 399	2 517	2 494	2 452	2 400	101,8	104,9	99,1	98,3	97,9

Źródło: www.stat.gov.pl

Wskaźnik wykorzystania pokoi w stolicy państwa w 2007 roku wynosił 70,5% w porównaniu do roku 2008 był wyższy 0,4 punktu procentowego (tabela poniżej).

Tab. 8. Wskaźnik (%) wykorzystania pokoi w hotelach w mieście Luksemburgu w roku 2007-2008

	2008*	2007	Zmiana 08/07(%)
Luksemburg	70,2	70,5	-0,4

źródło: STRGlobal and Smith Travel Research. ©2008 STR Global Limited. All rights reserved

ROZDZIAŁ III

Rynek emisji turystycznej Luksemburga na tle Unii

Europejskiej i świata

Spośród obywateli Unii najczęściej podróżują obywatele państw dobrze rozwiniętych gospodarczo, dysponującymi wyższymi dochodami, krajów o dużym PKB na mieszkańca, gdzie postęp techniczny i organizacyjny pracy osiągnął najwyższy poziom. Rozwojowi turystyki sprzyja też odpowiednio prowadzona turystyka socjalna (płatne urlopy, niski poziom wieku emerytalnego) oraz system szkolnictwa. Znaczenie ma tu także średnia długość życia. Znaczne możliwości finansowe sprawiają że mieszkańcy tych państw w tym, także Luksemburga, mogą część dochodów przeznaczonych na konsumpcję wydać na podróże turystyczne.

Krajami o największej emisji turystów Unii Europejskiej są Niemcy – ponad 70 mln. obywateli uczestniczy w turystyce zagranicznej, Wielka Brytania – 60 mln. , Włochy – 25mln. , Francja – 17 mln. , ale za granicę na 100 mieszkańców wyjeżdża w tych krajach mniej niż 100 osób.

Tab. 9. Wydatki na wyjazdy zagraniczne (w mld USD) według krajów pochodzenia turystów w latach 1995, 2000, 2005- 2007

Ranga	Kraj	Wydatki (w mld USD)					Zmiany (%)			
		1995	2000	2005	2006	2007	waluta	06/05	07/06	08/07*
1	Niemcy	60,2	53,0	74,4	73,9	82,9		-1,5	2,7	3,2
3	W. Brytania	24,9	38,4	59,6	63,1	72,3		4,6	5,4	9,9
4	Francja	16,3	17,8	30,5	31,2	36,7		1,2	7,8	-0,4
6	Włochy	14,8	15,7	22,4	23,1	27,3		2,2	8,4	5,3
11	Hiszpania	4,5	6,0	15,1	16,7	19,7		9,4	8,3	4,1
12	Holandia	11,7	12,2	16,2	17,0	19,1		4,3	2,6	20,3
13	Belgia	8,1	9,4	15,0	15,4	16,9		2,1	0,5	4,0
17	Szwecja	5,4	8,0	10,8	11,5	13,9		5,4	11,0	17,0
20	Austria	7,6	6,3	9,3	9,6	10,6		1,8	0,8	1,7
23	Irlandia	2,1	2,5	6,1	6,8	8,8		11,2	17,3	29,6
24	Dania	4,4	4,7	6,9	7,4	8,6		7,5	6,1	6,7
25	Polska	5,5	3,3	5,5	7,2	8,5		24,9	5,1	-3,5
35	Finlandia	2,3	1,9	3,1	3,4	4,0		10,7	6,8	-1,9
37	Portugalia	2,1	2,2	3,1	3,3	3,9		8,3	7,5	5,6

40	Czechy	1,6	1,3	2,4	2,8	3,6		8,4	18,3	8,6
41	Luksemburg	1,1	1,3	3,0	3,1	3,6		3,9	4,0	11,7

źródło: Światowa Organizacja Turystyki (UNWTO)

Analizując powyższą tabelę można zauważyć, iż mieszkańcy Luksemburga posiadają dość znaczne wydatki na wyjazdy zagraniczne (2007r. 3,6 mld USD) znajdujące się na poziomie wydatków obywateli takich dużych państw jak Portugalia czy Czechy. Sytuacja ta jest wynikiem wysokiej zamożności mieszkańców omawianego kraju. Na przestrzeni czterech lat (2005 – 2008r) zauważalny jest wysoki wzrost ilości przeznaczanych pieniędzy na podróże zagraniczne (w 2008 w porównaniu do roku 2007 nastąpił wzrost o około 12%).

Turystyka zagraniczna dotyczy nie tylko przyjazdów do tego kraju lecz także obejmuje wyjazdy własnych mieszkańców do innych państw. Z wyjazdami łączą się wydatki na cele turystyki międzynarodowej wydatki te mogą niekiedy być wyższe niż uzyskiwane dochody z turystyki przyjazdowej, co w konsekwencji powoduje, że saldo bilansu turystycznego jest ujemne. Porównując wielkość wpływów i wydatków z turystyki międzynarodowej można obliczyć saldo bilansu turystycznego. Bilans turystyczny ma wpływ na bilans płatniczy i handlowy kraju. Dodatkowo saldo turystyki zagranicznej może pokryć deficyt handlu zagranicznego lub go powiększyć, co sprawia, że turystyka przyczynia się do silnej aktywizacji bilansu płatniczego. Luksemburg w roku 2003 odnotował wpływy związane z turystyką zagraniczną na poziomie 2793 mln USD, natomiast wydatki w tym samym roku wyniosły 2389 mln USD. Oznacza to, że bilans turystyczny Księstwa jest nieznacznie dodatni w granicach około 500 mln USD (Rocznik statystyki międzynarodowej 2006, 2007). Niewielka przewaga wpływów nad wydatkami wynika z niskiego poziomu aktywności w zagranicznej turystyce własnych mieszkańców.

Tab. 10. Krajowe i zagraniczne podróże długoterminowe mieszkańców Luksemburga dla lat 2001- 2006 w tys. i ich zmiany %,

a. ogół

Wyszczególnienie	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2002	2003	2004	2005	2006
							Zmiana w % rok poprzedni = 100				
Luksemburg	564	670	638	681	725	680	118,8	95,2	106,7	106,5	93,8

b. **KRAJOWE PODRÓŻE DŁUGOTERMINOWE MIESZKAŃCÓW Luksemburga**

Luksemburg	2	5	3	5	4	2	250,0	60,0	166,7	80,0	50,0
------------	---	---	---	---	---	---	-------	------	-------	------	------

c. **ZAGRANICZNE PODRÓŻE DŁUGOTERMINOWE MIESZKAŃCÓW Luksemburga**

Luksemburg	562	665	634	676	721	677	118,3	95,3	106,6	106,7	93,9
------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-------	------	-------	-------	------

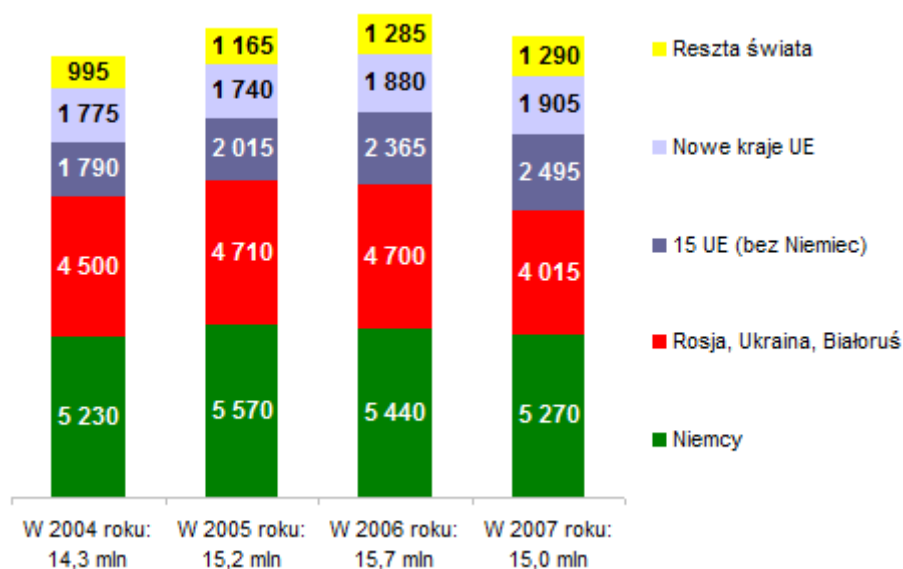
Źródło: www.stat.gov.pl

Ogólna tendencja wyjazdów zagranicznych i krajowych w omawianym państwie w latach 2001 - 2006 jest stosunkowo chwiejna. Lecz jak na tak małe państwo liczba podróży jakie odbywają Luksemburczycy jest dosyć wysoka. Ruch turystyczny wewnątrz kraju jest mniejszy niż zewnętrzny (krajowe podróże długoterminowe mieszkańców Księstwa w 2006 roku wyniosły 2000 a zagraniczne 677 tys.). Tak ogromna różnica wynika z faktu, iż Luksemburg nie posiada wielu atrakcji przyrodniczych oraz poza przyrodniczych, które by sprzyjały rozwojowi turystyki krajowej. Głównymi regionami recepcyjnymi turystów charakteryzowanego państwa są kraje ościenne takie jak Francja, Holandia, Belgia, tu odbywa się turystyka weekendowa oraz tranzytowa. Mieszkańcy Księstwa w dłuższej perspektywie urlopu wybierają obszary o znaczących walorach turystycznych między innymi Włochy, Hiszpanię, Grecję.

ROZDZIAŁ IV

Znaczenie rynku turystycznego Luksemburga dla Polski

Wykres. 1. Oszacowanie liczby przyjazdów turystów w latach 2004-2007 (w tys.) do Polski

Źródło: oszacowania Instytutu Turystyki

Na podstawie wykresu widoczna jest tendencja wzrostowa w przyjazdach mieszkańców 15 UE bez Niemiec (w tym Luksemburczyków) w latach 2004- 2007 do Polski. Sytuacja ta może być zarówno wynikiem atrakcyjności naszego rynku turystycznego, a także wejściem Polski do UE w 2004 co spowodowało powstanie licznych powiązań gospodarczo- politycznych z państwami zachodniej Europy.

Przyjazdy Luksemburczyków do Polski, mają niewielkie znaczenie dla rynku turystycznego naszego kraju, w porównaniu z innymi członkami Unii Europejskiej. Jednak od roku 2005 do 2007 zauważalny jest duży wzrost przyjazdów obywateli tego kraju do Polski (3,3 tys. w 2004 r. do 4,5 tys. w 2007 r.). Spowodowane jest to między innymi:

- wprowadzeniem od marca 2006 tanich połączeń lotniczych (Sky Europe) z Brukseli do Krakowa. Połączenia te są również bardzo interesujące dla Luksemburczyków. Z Luksemburga do Brukseli jest tylko 200 kilometrów i trasa ta posiada świetne połączenia;
- niechęcią Luksemburczyków do dalekich podróży (wysokie koszty, obawa przed terroryzmem), a jednocześnie chęcią zwiedzania nowych miejsc;

- mniejszymi koszty wakacji w Polsce w porównaniu do krajów zachodnioeuropejskich np. Hiszpania, Austria, Francja;
- duże zainteresowanie turystów Krakowem, Wrocławiem oraz Zakopanem;
- uznanie przez dziennikarzy stronę www Ośrodka za najlepszą na rynku turystycznym, co ma znaczenie, gdyż internet stał się najważniejszym źródłem uzyskiwania informacji turystycznej przez Belgów i Luksemburczyków.

Tab. 11. Przyjazdy cudzoziemców do Polski w latach 2005-2007 według krajów (tys.)

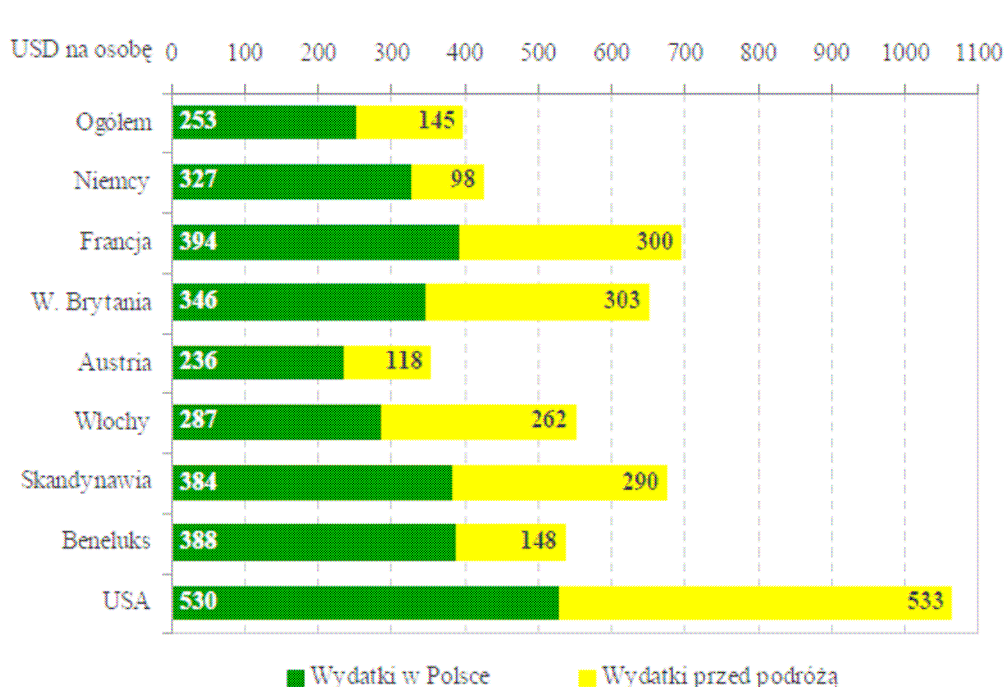
	Przyjazdy			Zmiany w 2007 r.				
	2005 rok	2006 rok	2007 rok	I kw.	II kw.	III kw.	IV kw.	Rok
Ogółem	64606,1	65114,9	66207,8	14,3%	3,9%	2,0%	-10,4%	1,7%
Niemcy	37436,3	37192,1	38102,7	11,1%	2,8%	5,1%	-7,6%	2,4%
15 UE bez Niemiec	2066,4	2430,4	2720,5	14,3%	19,8%	13,3%	0,0%	11,9%
Wielka Brytania	345,1	455,4	548,1	16,8%	21,3%	16,6%	27,0%	20,4%
Włochy	247,0	276,2	326,7	54,8%	29,4%	11,8%	-6,3%	18,3%
Austria	282,2	304,0	317,8	35,5%	18,7%	7,7%	-28,8%	4,6%
Francja	219,6	229,9	258,0	14,0%	7,3%	14,4%	13,1%	12,2%
Holandia	334,7	409,9	362,9	-20,1%	10,1%	-5,1%	-24,8%	-11,5%
Szwecja	213,7	224,0	222,0	10,3%	-2,9%	2,8%	-11,0%	-0,9%
Irlandia	39,7	69,3	118,8	68,1%	86,2%	75,2%	57,6%	71,5%
Dania	112,4	134,4	149,9	33,8%	25,8%	11,1%	-17,9%	11,5%
Hiszpania	72,6	88,9	118,5	38,1%	46,2%	26,9%	27,3%	33,3%
Belgia	71,9	91,4	115,2	56,7%	44,4%	30,3%	-14,5%	26,0%
Portugalia	27,3	36,7	70,9	112,8%	65,3%	119,3%	77,8%	93,5%
Finlandia	68,1	76,7	81,8	14,5%	15,5%	6,6%	-12,8%	6,6%
Grecja	28,8	30,6	25,4	-43,4%	-40,4%	-6,6%	24,5%	-16,9%
Luksemburg	3,3	3,0	4,5	18,9%	91,0%	50,4%	34,5%	49,8%
Nowe kraje EU	13493,6	13032,6	13086,4	27,9%	8,5%	0,2%	-22,5%	0,4%
Czechy	7855,4	7101,5	7292,1	30,2%	11,5%	3,3%	-21,4%	2,7%
Słowacja	3378,1	3421,9	3209,9	40,5%	2,6%	-9,1%	-30,9%	-6,2%
Litwa	1344,2	1459,4	1391,7	0,4%	0,2%	-5,3%	-14,2%	-4,6%
Łotwa	345,0	409,7	484,6	29,1%	31,0%	24,6%	-13,0%	18,3%
Węgry	248,7	268,1	273,0	46,9%	0,6%	-7,9%	-10,0%	1,8%
Estonia	156,1	185,6	236,1	28,3%	46,6%	34,1%	-2,8%	27,2%
Rumunia	78,2	95,0	98,9	-5,0%	-1,5%	14,5%	5,1%	4,2%
Bułgaria	61,2	65,6	73,1	2,7%	6,5%	17,0%	16,3%	11,3%
Słowenia	22,4	22,6	24,8	2,8%	2,8%	8,8%	26,2%	9,5%
Cypr	2,4	2,1	1,4	-39,3%	-54,5%	-23,7%	5,9%	-31,6%

Malta	1,9	1,2	0,9	-19,1%	-56,8%	-15,4%	16,4%	-21,9%
-------	-----	-----	-----	--------	--------	--------	-------	--------

Źródło: www.intur.com.pl/przyjazd.htm

Ważnym okresem dla współpracy politycznej i gospodarczej obu państw miało otwarcie ambasad. I tak w styczniu 2006 r. pierwsza Ambasador RP w Luksemburgu Pani Barbara Labuda złożyła Wielkiemu Księciu listy uwierzytelniające, a w kwietniu 2006 roku odbyła się uroczystość oficjalnej inauguracji nowej polskiej placówki dyplomatycznej, w obecności Wielkiej Księżny Marii-Teresy oraz polskiej Pierwszej Damy Marii Kaczyńskiej. W następnym roku, w czerwcu 2007 roku, dokonano natomiast, w obecności luksemburskiego Wicepremiera Jeana Asselborna, uroczystego otwarcia pięknej Ambasady Wielkiego Księstwa Luksemburga w Warszawie. Pierwszym Ambasadorem Wielkiego Księstwa w Polsce został Pan Ronald Dofing. Pan Ambasador wydaje się być osobą mocno zaangażowaną działalnością w Polsce. Tuż po otwarciu Ambasady objął honorowy patronat nad aukcją „Dzieci Niczyje”. Niedługo potem (23-30 listopada 2007) zorganizował Tydzień Luksemburski, który pozwolił wypromować to niewielkie Księstwo w Polsce.

Wykres. 2. Łączne wydatki na podróżę poniesione przez turystów odwiedzających Polskę w 2007 r.

Źródło: badania Instytutu Turystyki.

Z badań przeprowadzonych w 2007 roku wynika, że poziom wydatków ponoszonych przed podróżą wzrósł w stosunku do poprzedniego okresu w stopniu przewyższającym poziom spadku kursu dolara (aż o dwie trzecie). Tak jak w latach

poprzednich, w badanym okresie najmniej przed podróżą wydawali mieszkańcy wszystkich krajów ościennych. Jest to zjawisko zrozumiałe: poziom wydatków jest w naturalny sposób skorelowany z odległością między krajem zamieszkania a krajem recepcji, a co za tym idzie, z mniejszymi lub większymi kosztami transportu. Udział kosztów transportu w wydatkach poniesionych przed podróżą jest od wielu lat bardzo zbliżony. W latach 2002-2007 oscylował w granicach od 61,2% (2004 r.) do 64% (2007 r.). Większym zmianom ulega natomiast udział wydatków na zakup całego pakietu turystycznego (w 2006 r. 24,9%, a w 2007 spadek do 19,6%). Jest to związane z rosnącą rolą internetu w rezerwacji usług turystycznych i malejącym znaczeniem typowych pakietów turystycznych. Wyniki badań przeprowadzonych w 2007 roku pokazują, że wzrostowi przeciętnych wydatków na terenie Polski towarzyszył również wzrost wydatków poniesionych przed podróżą, a co za tym idzie – również wydatków łącznych. Kraje Beneluksu pozostawiają bardzo duże sumy w Polsce związane z turystyką- w 2007 roku 388 USD/ osobę, w porównaniu z pozostałymi krajami. Spowodowane jest to bardzo dużą zamożnością ich mieszkańców.

Tab. 12. Podstawowe cele pobytu w Polsce- dane w %

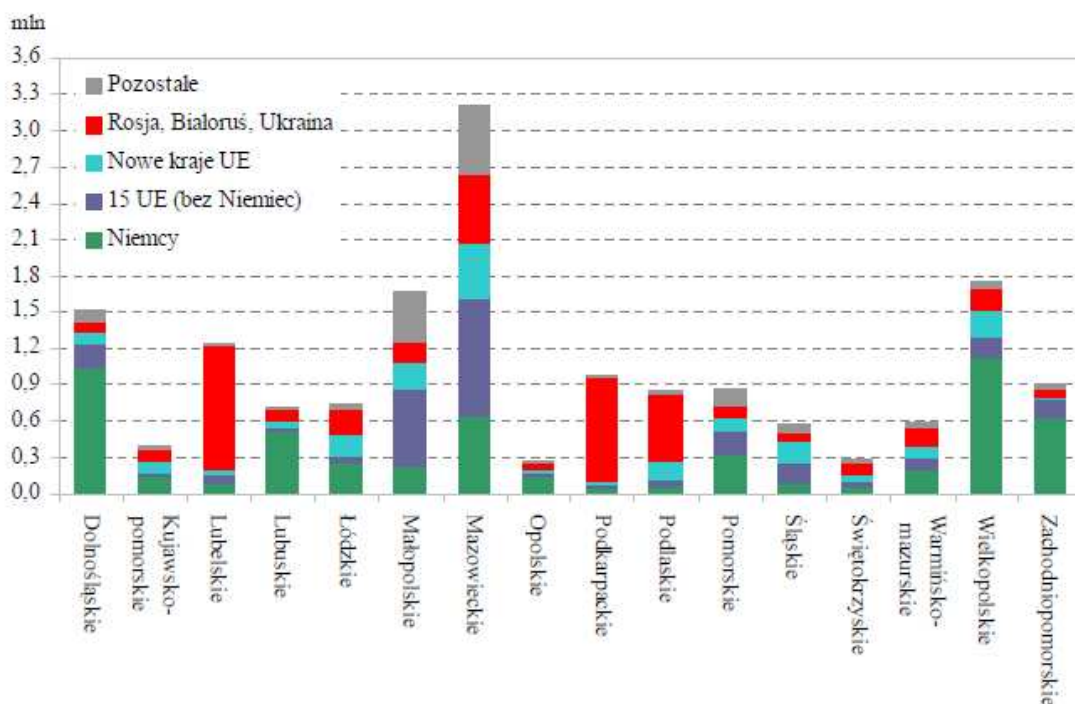
	Ogółem	Niemcy	15 UE (bez Niemiec)	Nowe kraje UE	Rosja, Białoruś, Ukraina	Pozostałe kraje Europy	Główne zamorskie
Sprawy zawodowe lub służbowe	27	33	30	23	18	35	21
Tranzyt	19	11	10	52	22	10	1
Wakacje, zwiedzanie kraju, wypoczynek	17	17	31	10	6	25	47
Odwiedziny u krewnych lub znajomych	16	22	22	9	6	24	18
Zakupy	13	4	0	2	41	1	0
Odwiedziny w miejscu pochodzenia	1	1	1	1	0	2	7
Cel zdrowotny	1	2	1	0	0	1	0
Prywatny przyjazd szkoleniowy	1	1	1	0	0	0	3
Cele religijne	0	0	1	0	0	0	1
Inne cele	5	8	3	2	6	2	2
Brak danych	0	1	0	1	1	0	0

Źródło: badania Instytutu Turystyki w 2007 roku.

Na podstawie tabeli można zauważyć, iż podstawowymi celami pobytu mieszkańców 15 UE bez Niemiec, wraz z Luksemburgiem są sprawy zawodowe lub

służbowe (30 %) oraz wakacje, zwiedzaniu kraju i wypoczynek (31%), dość znaczny odsetek stanowią również odwiedziny u krewnych lub znajomych (22 %), a także tranzyt- 10 %. Taki rozkład celów pobytu mieszkańców starych państw UE jest wynikiem powiązań gospodarczych wymienionego regionu z Polską, również atrakcyjnością naszego kraju w różnych aspektach- od ekonomicznych po turystyczne.

Wykres. 3. Wizyty turystów zagranicznych według województw i głównych grup krajów (mln) w 2007 roku

Źródło: badania Instytutu Turystyki w 2007 roku.

Najczęściej odwiedzanymi województwami przez turystów z krajów 15 UE są: mazowieckie, małopolskie i nie wielkie znaczenie mają pomorskie oraz dolnośląskie. Taki rozkład podróży z omawianego obszaru na terytorium kraju jest wynikiem celów podróży jakie przyświecają turystą z zachodniej Europy, tzn. zwiedzanie, wypoczynek i sprawy biznesowe. Właśnie województwa w Polsce wybierane przez mieszkańców 15 UE charakteryzują się odpowiednimi walorami, umożliwiającymi odbywanie określonego rodzaju podróży.

PODSUMOWANIE

Wielkie Księstwo Luksemburgu to państwo o nielicznych atrakcjach turystycznych w porównaniu do pozostałych krajów wchodzących w skład Beneluksu czy zachodnioeuropejskich liderów w turystyce. Ograniczeniem w rozwoju tego sektora gospodarki jest również niewielka powierzchnia Księstwa. Mimo wielu niedogodności turystyka Luksemburga odznacza się wysokim poziomem pod względem między innymi infrastruktury noclegowej i gastronomicznej, transportowej oraz rozbudowanego zaplecza konferencyjnego. Sytuacja ta jest wynikiem znacznej zamożności państwa, które inwestuje w promocje oraz rozwój turystyki- głównie biznesowej. Rodzaj turystyki, na które nastawiony jest omawiany kraj generuje spore zyski do budżetu Luksemburga. Ważnym aspektem jest także znaczenie tego niewielkiego państewka na arenie Unii Europejskiej.

Turystyka wewnętrzna w Luksemburgu ma niewielkie znaczenie. Istotna w znaczeniu gospodarczym jest turystyka zagraniczna- czyli napływ podróżnych z krajów sąsiadujących oraz Ameryki. Natomiast mieszkańcy omawianego państwa wybierają na cel podróży głównie kraje ościennie. Coraz wyższy udział turystów z Luksemburga jest zauważalny na polskim rynku turystycznym. Spowodowane jest to coraz większą reklamą księstwa na obszarze naszego państwa związaną z wejściem Polski do UE.

Uważam, iż Wielkie Księstwo Luksemburga zasługuje na zainteresowanie ze względu na jego ciekawą przeszłość historyczną, specyficzne położenie oraz wielkość, a także na rolę jaką pełni we współczesnej Europie. Nie sądzę jednak, aby charakter turystyki jak mam tam miejsce istotnie uległ zmianie, choć uważam, że ten element gospodarki jakim jest turystyka będzie się rozwijał w Luksemburgu.

Bibliografia

Fierla I. (pod red.), 2007, Geografia ekonomiczna Unii Europejskiej, PWN, Warszawa, s. 258- 270

Łaptos J. (pod red.); aut.: Andrzej Maciej Brzeziński, 2007, Historia małych krajów Europy : Andora, Liechtenstein, Luksemburg, Malta, Monako, San Marino, Wyd. Ossolineum, Warszawa

Łaptos J., 2003, Luksemburg, Wyd. Trio, Warszawa

Kruczek Z., Socha S., 2003, Europa: Geografia Turystyczna świata, Wyd. Prószenia, Kraków

Rocznik statystyki międzynarodowej 2006, 2007, GUS, Warszawa

Turystyka w 2007 roku, 2008, GUS, Warszawa

WWW.intur.com.pl

WWW.stat.gov.pl

www.world-tourism.org

Spis fotografii

Fot.1. Centrum Luksemburgu

Fot.2. Bazylika św. Willibrorda

Spis map

Mapa 1. Mapa Luksemburga

Mapa 2. Mapa Luksemburga

Mapa 3. Połączenia kolejowe sieci LGV na obszarze północno zachodniej Europy.

Mapa 4. Mapka czasu połączeń i ich ilości w obrębie poszczególnych stacji kolejowych TGV

Mapa 5. Schemat sieci kolejowych CFL w Luksemburgu

Spis tabel

Tab. 1. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne dla Luksemburga w latach 2005-2009 (szacunkowe)

Tab. 2. Kraje UE przyjmujące najwięcej turystów zagranicznych (liczba przyjazdów w mln.) w latach 1995, 2000, 2005- 2007

Tab. 3. Przyjazdy turystów zagranicznych do krajów europejskich w latach 2006- 2007 i zmiany %

Tab. 4. Wybrane kraje europejskie o największych wpływach z turystyki zagranicznej (w mld USD) w latach 1995, 2000, 2005- 2007 i zmiany %

Tab.5. Struktura turystycznej bazy zbiorowego zakwaterowania w krajach Unii Europejskiej w 2006 roku

Tab. 6. Udzielane noclegi turystom krajowym w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania Luksemburgu dla lat 2001- 2006 oraz zmiany %

Tab. 7. Udzielane noclegi turystom zagranicznym w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania Luksemburgu dla lat 2001- 2006 oraz zmiany %

Tab. 8. Wskaźnik (%) wykorzystania pokoi w hotelach w mieście Luksemburgu w roku 2007-2008

Tab. 9. Wydatki na wyjazdy zagraniczne (w mld USD) według krajów pochodzenia turystów w latach 1995, 2000, 2005- 2007

Tab. 10. Krajowe i zagraniczne podróże długoterminowe mieszkańców Luksemburga dla lat 2001- 2006 w tys. i ich zmiany %,

Tab. 11. Przyjazdy cudzoziemców do Polski w latach 2005-2007 według krajów (tys.)

Tab. 12. Podstawowe cele pobytu w Polsce- dane w % z 2007 roku

Spis wykresów

Wykres. 1. Oszacowanie liczby przyjazdów turystów w latach 2004-2007 (w tys.) do Polski

Wykres. 2. Łączne wydatki na podróże poniesione przez turystów odwiedzających Polskę w 2007 r.

Wykres. 3. Wizyty turystów zagranicznych według województw i głównych grup krajów (mln) w 2007 roku